

MASSICUS RADDEI

AGROFAG PODLEGAJĄCY OBOWIĄZKOWI ZWALCZANIA

Larwa (po lewej) oraz dorosły chrząszcz (po prawej) *Massicus raddei*; dzięki uprzejmości Wang Xiao-Yi, Chinese Academy of Forestry, <https://gd.eppo.int/taxon/MALLRA/photos>

Przekrój przez chodniki larwalne *Massicus raddei*: poprzeczny (po lewej) i podłużny z widoczną poczwarką (po prawej) dzięki uprzejmości Wang Xiao-Yi, Chinese Academy of Forestry, <https://gd.eppo.int/taxon/MALLRA/photos>

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Massicus raddei jest chrząszczem z rodziny kózkowatych (Coleoptera: Cerambycidae). Występuje w Azji (Chiny, Japonia, Korea, Tajwan, Wietnam i dalekowschodnia część Rosji)

Larwa jest biaława, beznoga wydłużona i cylindryczna w kształcie, o długości do 65 mm. Poczwaraki w kolebkach poczwarkowych na końcu chodnika, długości ok. 60 mm. Dorosłe chrząszcze posiadają ciało wydłużone, 52-62 mm długości, stosunkowo wąskie, barwy brązowej, a czułki są nieco dłuższe od ciała.

Rośliny żywicielskie

Szkodnik rozwija się na dębach (*Quercus* spp.): *Quercus acuta*, *Q. acutissima*, *Q. aliena*, *Q. dentata*, *Q. liaotungensis*, *Q. mongolica*, *Q. serrata*, *Q. variabilis* oraz kasztanach (*Castanea* spp.): *Castanea crenata*, *C. mollissima*, *C. sativa*. Innymi żywicielami są *Castanopsis cuspidata*, *Castanopsis cuspidata* var. *sieboldii*, morwy (*Morus* spp.) i *Paulownia* spp.

Objawy występowania i szkodliwość

Na powierzchni kory pni widoczne są duże, okrągłe otwory wyjściowe chrząszczy oraz wycieki soku lub gumy w miejscach zranienia; występowanie w drewnie pni spłaszczonych w przekroju korytarzy przebiegających w różnych kierunkach i na różnej głębokości. Porażane mogą być pnie młodych drzew o średnicy 9 cm. Chrząszcze odżywiają się sokami roślin wyciekającymi z wygryzionych przez siebie uszkodzeń pni. Obserwowano zasychanie drzew, lecz brak danych, czy przyczynia się do ich śmierci.

M. raddei wywołuje najwięcej szkód jako szkodnik techniczny drewna, czyniąc je niezdatnym do celów technicznych.

Ocena Zagrożenia Agrofagiem (PRA) dla tego szkodnika sporządzona przez Instytut Ochrony Roślin - Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu wykazała, że wpływ *M. raddei* na obszarze PRA zależy od tego, czy lokalne gatunki dębów okażą się atrakcyjne do jego rozwoju. Gdy tak się stanie, wówczas może on znacząco negatywnie wpływać na ekosystemy leśne oraz związane z nimi dziedziny gospodarki i czynniki kulturowe. Obecnie jednak *M. raddei*, podawany jest jako szkodnik o mniejszym znaczeniu dla gatunków

rodzaju *Quercus* występujących na obszarze PRA, jednak na nowo objętym obszarze trudno przewidzieć jego wpływ. Przymuszczalnie klimat w Polsce również będzie odpowiedni dla rozwoju tego chrząszcza.

Ogólne zagrożenie stwarzane przez agrofaga ocenione zostało na poziomie wysokim.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

W sposób naturalny dorosłe chrząszcze mogą rozprzestrzeniać się wykonując przeloty, lecz na niewielką odległość, maksimum kilkaset metrów. Na większą odległość mogą one być przenoszone wraz z drewnem gatunków żywicielskich, wliczając w to opakowania drewniane.

Kontrola uszkodzeń i pobieranie prób

Informacje nt. uszkodzeń, terminu kontroli i pobierania prób oraz miejsc pobierania prób i rodzaju pobieranego materiału znajdują się w dokumencie „Agrofagi kwarantannowe spoza UE” znajdujące się na stronie Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN) <https://www.gov.pl/web/piorin/agrofagi-szkodliwe>

Postępowanie w przypadku podejrzenia wystąpienia agrofaga

W przypadku podejrzeń co do obecności agrofagów w importowanym materiale roślinnym, w krajowych nasadzeniach gatunków żywicielskich, oraz w miejscach składowania i przerobu drewna tych gatunków, należy poinformować o tym fakcie najbliższą jednostkę organizacyjną PIORiN. Oddziały PIORiN znajdują się w większości miast powiatowych. Dane kontaktowe tych jednostek zamieszczone są na stronie <https://www.gov.pl/web/piorin/wojewodzkie-inspektoraty-ochrony-roslin-i-nasiennictwa>

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce gatunek *Massicus raddei* podlega obowiązkowi zwalczania (jest to agrofag kwarantannowy w Unii).